

Forfatter: Winther, Christian

Titel: FJELDVANDRING VED BADET

Citation: Winther, Christian: "FJELDVANDRING VED BADET", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. 128. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr03val-shoot-workid72794/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

FJELDVANDRING VED BADET.

Ihr naht euch wieder, schwankende Gestalten!
Die früh sich einst dem trüben Blick gezeigt.
Versuch' ich wohl euch diesmal fest zu halten?

Goethe.

Kom, sæt Dig her! Saa syg og mat
Kan Du ei længer vinde,
Fjeldstien var Dig altfor brat,
Min sørgende Veninde!
De Andre blev tilbage der,
Hvor Faldet mægtigt syder, —
Hør! op igjennem Skovens Træ'r
Dets fjerne Torden bryder.

O, lad dem spille om Din Kind,
De svale Bjergets Lufte;
O, lad dem kvæge huldt Dit Sind,
De Blomster her, som dufte;
Og hvil paa bløde Blad og Mos
Din sylphelette Skabning;
Din Ven vil henrykt sidde hos
I stille, sød Fortabning.

Vær rolig kun! jeg har jo sagt:
Forelsket er jeg ikke;
Det er en ganske anden Magt,
Som fængsler mine Blikke.
Mit Hjerte, koldt — ei sandt? — som Dit,
Maa gyse for Din Vrede;
Men kan da ogsaa mere frit
Din Herlighed tilbede.

Læg blødt Din melkehvide Arm
Paa Mossets Bolstre brune!
Løs op og kjøl Din unge Barm

I Aftnens Lufte lune!
Jeg seer det ei! — hvor kunde jeg?
Mens Øiets Blaa mig lænker,
Og ad sin klare Himmelvei
I Tankens Afgrund sænker;

Mens sig de blonde Lokker rigt
Om Pandens Tempel hvælver,
Og Smilet, bittert, underligt
Om Dine Læber skjælver.
Hvor kunde jeg? — mens blot et Ord
Fra Dig, et Blink med Øiet
Jo mægter, som et Siv mod Jord,
At faae min Villie bøiet.

Jeg beder Dig! — hvad har jeg sagt?
Saa heftig Du Dig hæver?
Tilgiv, ifald jeg brød vor Pagt —
Tilgiv, Du seer, jeg bæver.
Ak, langt herfra jeg gerne vil
Mit Sind, min Tanke skikke;
Thi Hjertets Kraft ei strækker til
At glemme Dine Blikke.

Jeg seer jo Rødmen paa Din Kind,
Jeg seer, hvor vredt Du trækker
I Handskens sorte Silkespind,
Som Armen halvt bedækker.
Paa Kjolens lyserøde Rand
Min Arm jeg tør vel lægge?
Et Sagn hist fra mit Fædreland
Vil jeg af Slummer vække.

Et Sagn? — et Sagn har jeg det kaldt,
Men meget Faa det kjender.
Dets Helt, som mig det har fortalt,
Var een blandt mine Venner.
Hvem veed? maaskee sig dog engang
En Riimsmed saa forsynder
At sætte det i Spil og Sang —
Lad gaae! — nu jeg begynder:

Dybt inde i den dunkle,
Den sommergrønne Skov,
Hvor Hjorten strøifer Græsset
Med sin vingelette Klov,
Hvor Bækken vandrer snaksom
Mellem Smaasteen og Gruus,
I Ly af stærke Bøge
Der staaer et Jægerhuus.

Ved Plankeværket kneiser
En Gran som et Spiir;
Over Stuedøren pranger
Et mægtigt Gevier;
Paa Ladeporten naglet,
Den vilde Skovens Helt,
En Glente, spreder Vingen
Som i et Vaabenfelt.

Med den drømmende Susen
I løvrige Lund
Det fjerne Glam sig blander
Af en sporende Hund.

Og Gjøgen stadigt sukker
Sin eenlige Sang,
Mens Daakalven græsser
Paa den fredelige Vang.

I Stuen hist derinde
Er tyst, men ingen Fred;
En gammel Qvinde ligger
Paa Smertens Leie ned;
Saa gusten er Panden
Liig et vissent Lilieblad, —
Som Sjelen, flyvefærdig
Alt paa Læberne sad.

En yndig Pige hviler
I Lænestolens Skjød;
Det blonde Hoved støtter hun
Paa Haanden, fin og blød;
Mens Øiets klare Stjerne
I Sorgens Dug henflød,
Sig Kindens Morgenrøde
Som gjennem Taager brød.

Ved hendes Fødder sover
En vældig engelsk Dogg,
Brandguul som en Løve,
Stærk som en Egeblok;
Men midt i Stuen staaer der
En rank, en deilig Svend, —
Hans sorte Øie lyner
Til Pigebarnet hen.

Han knuger fast sin Riffel,
Hans Læbe er bleg,
Et Smil, et haanligt, ligger
Om det kulsorte Skjæg;
Han nærmer sig til Pigen
Med gnistrende Blik, —
Hans hviskende Stemme
Tungt fra Brystet fremgik!

Og alt som han sig bøier
Mod hendes Øre nær,
Løfter Hunden sit Hoved
Og seer paa hans Færd;
Ret som han vilde lytte,
Som anede han,
Hvad Qval der kan ruge
Mellem Qvinde og Mand!

»Jeg agter Dine Sukke,
Den Taare paa Din Kind
Ei meer end det usle Fnug,
Som hvirvles op af Vind!
Du hader mig, Regisse!
Saa hader jeg igjen —
Mig seer Du aldrig meer,
Men eiheller Din Ven.

Jeg bød Dig som Offer
Mit Hjerte, Sjel og Blod, —
Men haanlig, kold Du jog mig
Bort fra Din Fod.

Det Baand er sønderrevet!
Jeg foragter det Baand!
Det hjælper ei, Du græder
Og vrider Din Haand!

See, Riffelen er skarpladt,
See, hvæset er min Kniv, —
I Skoven skal det gjælde nu
Liv imod Liv.
Jeg stække vil hans Vinge
Den adelige Falk,
Og aldrig skal han drikke
Din Læbes Rosenkalk.

Vildt brænder i mit Hjerte,
Som et pinefuldt Stik,
Dit violblaae Øies
Saa bønlig Blik!
Thi *mig* det gjælder ikke —
Men *Han* skal aldrig naae
At drukne sine Øine
I denne Himmels Blaa.

Idag skal han vandre
Med mig den samme Vei,
Dødbitter for os begge —
Først han og saa jeg!
Regtsse! Dine Blikke,
Den Taare paa Din Kind
Jeg agter som det usle Fnug,
Der hvirvles op af Vind.

Du hader mig, jeg veed det,
Nu hader jeg igjen!
Trøst Dig! mig seer Du aldrig,
Men eiheller Din Ven,
Saa sandt Gud mig hjælpe!
Jeg sværger, som jeg svoer —
Hans egen Hund skal støve
Og finde mig hans Spor!«

Saa stødte han med Støvlen
Til den vældige Hund,
Og stormed ud af Døren
Og fløited med sin Mund.
Men Hunden reiste Hovedet
Kun knurrende, og kjæk
Ham viiste sin Tænders
Hvidtskinnende Hæk.

Som en knækket, falmet Rose
Tilbage mat hun sank,
Mens Taarens Perle trilled
Paa Kinden, heed og blank;
Og den rasende Smerte,
Fortvivelse og Harm
Holdt Skriget stumt tilbage
I den bævende Barm.

Og i den stille Stue,
Hvor Uhrets sagte Slag
Gik jævne med den Syges
Dødtunge Aandedrag,

Der sad hun nu forladt,
Mens i kvalfyldte Sind
En Vrimmel sorte Tanker
Vildt stormede ind. —

Da gæbed Hunden langsomt,
Da reiste han sig op,
Og strakte efter Sønnen
Sin mægtige Krop!
Han logred med sin Hale,
Og kjælen og blød
Han lagde sit store Hoved
I Jomfruens Skjød.

Fra inderste Hjerte
Saa dybt et Suk han drog
Og saae ret paa hende
Saa trofast og klog;
Mens ivrig, utaalmodig
Med sin Hale han slog,
Ret som han vilde spørge:
»Hvad feiler Dig dog?«

Hans Øie, sært veemodigt
Og glandsfuldt og stort,
Fast hvilede i hendes:
»Hvad har man Dig gjort?«
Da foer der en Rødme
Over Pigens blege Kind,
Et Blink af Haabets Stjerne
I Hjertet trængte ind.

Hun hviskede saa sagte
Med skjælvende Mund:
»Ved hans eneste Gave
Til mig, ved hans Hund
Han frelses; hvis ikke,
Da skal vi følges ad!«
Og satte sig og skrev
I Hast et lille Blad:

»Dit Liv er i Fare,
Og derfor jeg nu
Ei længer kan fortie:
Min Eneste er Du!
Hvad ikke for Alverden
Jeg ellers vilde sagt,
Det lægger paa min Tunge
En guddommelig Magt!

Bevar Dit Liv, Du Elskte!
For Dig og Din Brud,
Før lumsk Dig indhenter
Hans lurende Skud.
Jeg sender Dig *Murad*,
Mit eneste Bud, —
Og, maatte han Dig finde, —
Velsigne Dig Gud!«

Og med sittrende Hænder
I brændende Hast
Ved Bulldoggens Halsbaand
Hun knytted Sedlen fast;

Og lokked saa den trofaste,
Logrende Ven
Med bankende Hjerter
Ad Gaarddøren hen.

Da sprang han om og jubled,
Sin Vei han kjendte jo;
Han slikked hendes Hænder
Saa venlig og tro.
Saa klapped hun hans Hoved,
Saa sagde hun et Ord, —
Og flux gennem Tykningen
Forsvandt hans Spor. —

— En lille Høi der ligger,
Hvor Stien bugter ind
Under Skovens grønne Hvælving;
Paa Høien staaer en Lind.
Med sittrende Blade
I den sagte Vind
Den kaster bredt sin Skygge
For Aftensolens Skin.

Der stod han den unge,
Den skumle Jægersvend;
Det halvbrustne Øie
Stirrer ad Veien hen;
Med een Haand paa Bøssen,
Den anden paa sit Bryst,
I Længsel han lytter
Til Hevnens søde Røst.

Som Kalk er hans Ansigt,
Hver Muskel er spændt,
Stiv staaer han, som et Billed
Paa et Gravmonument,
Ubevægelig og stille
Som i en Kirkevraa, —
De stærke Bølger anes ei,
Som i hans Hjerte gaac.

I Stormen derinde
Bevæger sig en Krands
Af Tanker og Billeder
I sær forvirret Dands,
Med rædsom Qval og Vellyst,
I bredfyldte Maal
Hans Hjerte tømte Livets
Allerbittreste Skaal.

Hans Hjerte tømte Livets
Allerbedskeste Drik
I al hans Elende,
Som forbi Øiet gik:
At svundet var det Haab,
Som var saa saligt drømt,
At til evig — evig Længsel
Hans Sjæl var fordømt.

Da høres der et Fodtrin,
Da høres der en Røst;
En lystig Sang der klinger
Fra et fuldt og freidigt Bryst.

Det var ret en egen,
En Hjerte-Melodie,
Der var saa megen Jubel
Og dog Veemod deri.

Det var den unge Junker!
Saa sorgløs, glad og god,
Rask skred han hen ad Stien
Paa sin kraftige Fod;
Men Smilet om hans Læber
Og Glandsen i hans Blik
Klart røbed, at hans Hjerte
Langt foran Foden gik.

Da standser han — forstummer,
Hans Hjerte bliver koldt!
Dump lyder ham imøde
Et rædselfuldt Holdt!
En Riffelpibe peger
Paa hans Hoved, og hvast
Et sigtende Øie
Gjennemborer ham fast.

Som en Tiger, der gloer
Paa sin sprællende Fangst
Og qvæger sit Øie
Ved den bævende Angst;
Saa dvæled Jægersvenden,
Før han sendte sit Skud, —
I lange Drag han vilde
Tømme Bægeret ud.

Nu — *nu* det ham tykkes,
Ei Meer var deri —
Men hurtigt som en Tanke
Var Faren forbi! —
See, over Grøvten springer
Den glubende Hund
Og fanger Skyttens Strube
I sin fraadende Mund.

Han tumler med sin Nakke
Mod den grønklædte Jord, —
Det morderiske Skud
Mod Himmelen foer!
Han vred sig, han snoede sig,
Han kjæmped og han skreg, —
Da fløitede Junkeren,
og Hunden fra ham veg.

Med et Blik, et fortvivlet,
Hvori der samlet laae
Alle Helvedes Qvaler,
Paa Junkeren han saae.
Han slængte sin Riffel,
Sin Jagtkniv, sin Hat,
Og styrted med et Skrig
Ind i raslende Krat. —

Men maalløs og bedøvet
Stod Junkeren en Stund,
Og ændsed knap sin trofaste
Frelser, sin Hund.

Hans Hjerte ret saa voldsomt,
Saa varslende slog,
En Strøm af hellig Glæde
Ham gennem Sjelen drog.

Han kasted sig med Taarer
Paa sit Ansigt og bad;
Og talte godt til Hunden,
Som stille hos ham sad.
Han klappede dens Hals
Alt med sin hvide Haand, —
Da øinede han Brevet
Og løste dets Baand.

Han læste det, han kyssed det,
Beruset af Lyst,
Han trykked det vel tusinde
Gange til sit Bryst;
Og reiste sig og vandred
Paa Skovstien trang,
Mens Hunden sprang og bjeffed
Og Fuglene sang.

— Saa var det henved Aften
Og Solens sidste Glød
Ind mellem Skovens Stammer
Sin skarpe Straale skjød.
Det var saa luunt og stille,
Kun en liflig Nattergal
Udstrømmede sin Veemod
I den lyttende Dal.

I Haugen sad Regisse
Og flettede en Krands;
En bitter Taare dæmred
Hendes Øies klare Glands.
Ak, hendes Moder slumred,
Det sidste Suk var endt,
Det havde hun sin Datter,
Med Velsignelsen sendt.

Da traadte ind fra Skoven
Den ædle Ungersvend,
Hans ilende Fjed
Ham bar til Pigen hen;
Han satte sig paa Bænken,
Han tog hendes Haand,
Og snoede ømt sin Arm
Om den ranke Lilievaand.

Da sank hun med Taarer
Til hans trofaste Bryst;
De sagte Ord, han hviskede,
Blev til livsalig Trøst.
Ak, al — al den Sorrig,
Som i Verden er til,
Den slettes ud af Hjertet,
Naar Kjærlighed kun vill!

»Jeg veed det — ak, *hun* sover!
Du Elskede min!
Men jeg har og en Moder,
Hun er jo ogsaa Din.

Og jeg har et Hjerte
Ret ærligt og frit, —
O, Du min Frelserinde!
Det veed Du, er jo Dit!«

Sødt toned Aftenklokkens
Smertedulmende Klang,
Og Dæmringen ruged
Over Skov, over Vang;
Da lagde hun sin Haand
Om hans Hals, om hans Kind,
Og saae med sine Øine
Til hans Hjertekammer ind.

Men *han* sad henrykt stille,
Saa taus veemodig *hun*, —
Da søgte til hans Læber
Hendes blussende Mund.
Det Forgangne, det Kommende
Forsvandt dem af Hu,
Og deres Hjerter slog kun
For det salige Nu! —

Men foran dem sad *Murad*
Den trofaste Vagt,
Med sit ærlige Øie
Han holdt dem i Agt;
Ret som han Alt forstod,
Som anede han
Den Fryd, som kan blomstre
Mellem Qvinde og Mand.

— Hvad siger Du? — ak, med et Blik
Du klarligt mig betyder,
Det synes Dig saa fersk en Drik,
Som den, os Brønden byder.
Jeg saae det, knap engang et Ord
Fik trængt sig til Din Tanke!
Paa Floden stirred Du, som snoer
Sig blank om fjerne Banke.

O, bliv ei vred! jeg spørger ei,
Nei, Alvor er min Tale;
Det var formasteligt, om jeg
Med Alt, hvad jeg kan male,
Endog kun for en flygtig Stund
Din Tanke vilde binde, —
Den har et bedre Hjem, hvor kun
Sit Livsstof den kan finde.

Hvad seer jeg? Taarer paa Din Kind!
Ak, har jeg Dig bedrøvet?
Og saaret saa Dit bløde Sind,
Er al min Trøst mig røvet!
Thi, ak! jeg veed jo meget vel,
Mit Sagn har ikke mægtet
At røre Dig, — nei, saadant Held
Har Guderne mig nægtet.

Det bliver koldt! kom lad os gaae,
Ifald det er Din Villie.
Din lille Hat? her, tag den paa,
Og her er Din Mantille.

Tag Dig i Agt! forsigtig her!
Tillad — vil Du det taale?
Min Arm — blot under disse Træ'r
Og paa de glatte Naale.

Nu Mørket alt har Dalen skjult,
Det dæmrer kun heroppe;
End glimrer blankt med Rødt og Guult
Det fjerne Sneefjelds Toppe.
Her dreier Stien — aa, see her
En venlig, malersk Scene:
En lille Pige sidder der
Paa een af Skræntens Stene.

Foran sig har hun tændt et Baal,
Rødt farves hendes Kinder;
Hvor glimrer ei den Zitternaal,
Som hendes Fletning binder!
Og saa den store, lodne Hund,
Hvor vagtsomt, spidst dens Øre —
Hun synger — Skal en lille Stund
Vi staae og Sangen høre?

To Drosler sad paa Bøgeqvist,
Saa gode Venner var de vist.

Med Sorg i Sind og tyst de sad,
Thi ak! de skulde skilles ad.

Saa sang de begge To en Sang,
Den sørgeligt i Skoven klang.

Den Første sang: »min Hjertenskjær!
Farvell! saa sees vi aldrig meer!«

Den Anden sang: »min Hjertensven!
Farvell vi sees ei meer igjen!«

Den Første sang: »Paa fjerne Vei
Min Hjertenskjær jeg glemmer ei!«

Den Anden sang: »I fjerne Bo
Mit Hjerte aldrig fanger Ro!«

Een fløi til Øst og Een til Vest:
»Nu har til Brud jeg Sorgen fæst!«

Een fløi til Vest og Een til Øst:
»Farvel, farvell foruden Trøst!« — —

— Hvordan det kom? — ak, veed jeg det?
At Dine milde Arme
Omkring min Hals laae slynged' tæt,
Mens Dine Taarer varme
Beduggede min Kind, og ømt,
Skjøndt uden Ord, Du sagde:
»Jeg elsker Dig!« — O, har jeg drømt?
Gjentag mig, hvad Du sagde!

Du tier, men Din Læbe blødt
Mig svarer paa min Læbe!
At sige det saa varmt, saa sødt
Vil Ord forgjeves stræbe.
Hiin Sang var liig en Sommerdug,
Der Blomsterknuppen qvæger;
Ved den sig aabned med et Suk
Vor Elskovsroses Bæger.

Den aabned mig en Himmel, den
Jeg aldrig torde haabe;
Den sendte til min Smerte hen
En kraftig Balsamdraabe!
Og, er vor Afsked evig nu —
Mig helliggjort er Livet;
En sød, en fast Fortrøstning Du
Min Evighed har givet.

O, langsomt, langsomt fløt Din Fod,
O, Du mit Hjertes Stjerne!
At ei fra Pletten, hvor vi stod,
For snart vi skal os fjerne.
Den Plet og de Minutter, som
En Evighed er blevet,
Skal Tanken helligt frede om, —
De eneste, jeg leved!

O! sig mig end i samme Sprog,
Som nys mig sødt henrykket,
Veltalende og varmt, og dog
Med Sæmpelhed kun smykket,
At Du er *min!* — at i mit Savn
Du mig ei reent vil glemme!
At, naar vi mødes *hist*, mit Navn
Jeg hører fra Din Stemme! —

Farvell o, fat Dig! — see, endnu
Gaae Folk paa Promenaden.
Musik fra Dandsesalen, Du!
Smukt bruser gjennem Gaden.

Dit Øie søger? hisset jo
De komme ud fra Salen,
Hvor de har spillet begge To, —
Din Tante og Gemalen.

I ET ROMERSK OSTERIE.

*»O bella Italia! quanto son dolci
le tue rimembranze!«*

I.

Snart Natten var forbi; forvildet
Jeg længe havde strippet om,
I Fjeldets Labyrinther hildet,
Fjernt fra det munkefyldte Rom.
Ud paa Campagnens Slette gik
Min trætte Fod, mens for mit Blik
Den svage Dæmring fra Østerlide
Farvede Bjergenes Toppe hvide,
Og Viben, med Stemmen natlig hæs,
Fløi skrigende op af høje Græs.
En Sti jeg fulgte blandt de mange;
Bugtende sig som brune Slange
Den førte over Eng og Sump,
Hvor Frøens og Vandhønsens Plump
Afrød den dybe, træge Stilhed.
Den sure Taage bort sig trak
Og viste mig Sletten, flad og flak,
Og det Heles ennuyante Vildhed.
Fjernt laae en Bøffeljord, og næst
Ved Veien stod en eenlig Hest.
Den prusted ad den fremmede Gjest,
Slog med sin Svands og iilsom foer